
Документ за разглеждане в заседание

B9-0433/2021

13.9.2021

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

внесено съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно положението в Афганистан
(2021/2877(RSP))

Мик Уолас, Клеър Дейли, Йозлем Демирел, Ману Пинеда, Идоя Вилянueva Руис
от името на групата The Left

B9-0433/2021

**Резолюция на Европейския парламент относно положението в Афганистан
(2021/2877(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,
  - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
  - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,
  - като взе предвид Международния пакт за икономически, социални и културни права,
  - като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето,
  - като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание,
  - като взе предвид Декларацията на Организацията на обединените нации от 1998 г. относно защитниците на правата на човека,
  - като взе предвид доклада на генералния секретар на ООН относно свързаното с конфликти сексуално насилие, 29 март 2021 г.,
  - като взе предвид изявлението на г-жа Мишел Башле, върховен комисар на ООН по правата на човека, по време на 31-вата сесия на Съвета на ООН по правата на човека,
  - като взе предвид Резолюция 2593/2021 на Съвета за сигурност на ООН,
  - като взе предвид Резолюция 2131 (xx) на Общото събрание на ООН, озаглавена „Декларация относно недопустимостта на намесата във вътрешните работи на държавите и защитата на тяхната независимост и суверенитет“,
  - като взе предвид Резолюция 1514 (xv) на Общото събрание на ООН, озаглавена „Декларация за предоставяне на независимост на колониалните страни и народи“,
  - като взе предвид проучването за опиума в Афганистан за 2020 г., публикувано съвместно от Националния статистически и информационен орган на Афганистан и Службата на ООН по наркотиците и престъпността през април 2021 г.,
  - като взе предвид неофициалната среща на министрите на външните работи на ЕС (Гимних), проведена на 2 и 3 септември 2021 г.,
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник на дейността,
- A. като има предвид, че заявената от САЩ и техните съюзници стратегия за „борба с

тероризма“ и налагане на тяхната концепция за „изграждане на нация“ върху Афганистан се провали; като има предвид, че десетилетията на конфликти и войни причиниха огромна загуба на човешки живот, масово разселване, значително човешко страдание и сериозни вреди на икономическото и социалното развитие в Афганистан; като има предвид, че продължилата 20 години окупация от страна на САЩ и НАТО доведе до разпространението на търговията с наркотици, до даването на власт в ръцете на военните лидери и въоръжените милиции и до обща милитаризация на обществото; като има предвид, че съгласно Глобалния индекс на мира за 2020 г. Афганистан се нарежда на последно място по сигурност в света; като има предвид, че през 2019 г. Афганистан беше определен като държавата с най-много бомбардировки от дронове в света; като има предвид, че чуждестранната намеса и военната интервенция допринесоха за повторната поява на талибаните и за обществената подкрепа за тях на части от афганистанския народ;

- Б. като има предвид, че 20 години след незаконната интервенция на САЩ/НАТО и въпреки мнимите усилия за изграждане на държавност Афганистан продължава да бъде една от най-бедните държави в света, като помощта за развитие представлява приблизително 40% от brutния вътрешен продукт на страната; като има предвид, че повече от половината афганистанци живеят в бедност, а 39% от населението живее в крайна бедност; като има предвид, че незаконното производство и търговия с опиум се появи и разрасна през продължилата 20 години окупация на страната от САЩ/НАТО;
- В. като има предвид, че падането на подкрепяното от НАТО афганистанско правителство и крахът на афганистанската армия, подкрепени от милиарди долари международна помощ, включително от ЕС, в продължение на почти две десетилетия, повдигат значителни въпроси относно ендемичната корупция в операциите на НАТО, относно миналото, настоящето и бъдещето на политиките на ЕС и на държавите членки относно Афганистан; като има предвид, че претърпялата крах мисия в Афганистан ясно показва, че военните интервенции, идеята за налагане на демокрацията и изграждането на държавни структури са дълбоко погрешни и контрапродуктивни;
- Г. като има предвид, че има безброй случаи на военни престъпления, извършени от талибаните, както и от подкрепяната от НАТО афганистанска армия и от техните генерали, като например генерал Сами Садат, който нареди на намиращи се под негово командване екипажи на хеликоптери Blackhawk да извършват ежедневни убийства на цивилни лица в провинция Хелманд през последните месеци на подкрепяното от НАТО афганистанско правителство;
- Д. като има предвид, че някои части от афганистанското население продължават да бъдат изложени на риск от по-нататъшни репресии, тъй като талибаните затвърждават своето управление: като има предвид, че според мисията на ООН за подпомагане в Афганистан (UNAMA) и Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека (СВКПЧ) над 3750 цивилни лица са били убити или осакатени между 1 май и 15 август при нападения на талибаните и въздушни удари от страна на бившето афганистанско правителство, като и в двата случая тези атаки са били насочени срещу цивилни обекти, включително домове,

- училища и медицински клиники; като има предвид, че има сведения, че цивилни лица в области, завоювани от талибаните, са били подлагани на екзекуции по бърза процедура, плячкосване и изгаряне на домове и насилствено изчезване; като има предвид, че тежките нарушения на правата на човека срещу жени и момичета, включително принудителните бракове и строгите ограничения на свободата на движение, са често срещано явление;
- Е. като има предвид, че преди бяха отправени многобройни призови за предотвратяване на заплахата от вземане на властта от талибаните за афганистански помощници на армиите на НАТО и за афганистанци, работещи за международни организации, както и за техните семейства;
- Ж. като има предвид, че афганистанците, които са работили с окупационните сили на НАТО, са поставени в опасност от страна на САЩ и техните съюзници; като има предвид, че понастоящем стотици хиляди хора бягат поради страх за живота си, включително местни хора, които са работили за международни институции, служители на НПО, активисти в областта на правата на човека, журналисти, и момичета и жени, независимо дали посещават училище, университет или работят;
- З. като има предвид, че дори преди вземането на властта от талибаните приблизително 87% от афганистанските жени са страдали от насилие, свързано с пола; като има предвид, че Афганистан се нарежда на 153 място от 189 държави по индекса на неравенството между половете на ООН за 2019 г.; като има предвид, че според данните 62% от афганистанските жени са се сблъскали с множествени форми на насилие, което е почти три пъти над средното световно равнище, което само по себе си вече се счита за неимоверно високо; като има предвид, че продължава да има безнаказаност за извършителите на насилие, основано на пола; като има предвид, че мисията на ООН за подпомагане в Афганистан (UNAMA) съобщи, че дори случаи на убийства и изнасилвания често никога не стигат до съд;
- И. като има предвид, че с увеличаването на конфликтите и несигурността децата, които са най-слабо отговорни за кризата в Афганистан, са тези, които са платили най-високата цена: като има предвид, че много от тях са принудени да напуснат домовете си, изолирани са от своите училища и приятели, лишени са от основните услуги, свързани с функционалното управление, и са лишени от минимални изисквания за качество на живот;
- Й. като има предвид, че в допълнение към политическата криза и кризата със сигурността Афганистан е изправен пред тежка суша, разпространението на COVID-19, инфлацията на основните цени на храните и зимата ще утежни много от тези предизвикателства;
- К. като има предвид, че според Международната организация по миграция през 2020 г. в Афганистан са били вътрешно разселени 4 милиона души, което представлява увеличение спрямо 1,2 милиона през 2016 г. и половин милион през 2013 г.; Като има предвид, че според Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси между 1 януари и 31 юли над 546 000 афганистанци са били разселени, 80% от които са жени и деца; като има предвид, че много от тези лица

страдат от продоволствена несигурност, липса на подходящ подслон, недостатъчен достъп до санитарни и здравни услуги и липса на защита, и като има предвид, че много от тях са деца, класифицирани като особено уязвими на риск от детски труд, сексуално насилие или потенциално вербуване в престъпни и терористични групи; като има предвид, че след превземането на Кабул хиляди афганистански граждани са се опитали да избягат от страната на фона на страховете от последиците от връщането на управлението на талибаните;

- Л. като има предвид, че афганистанците представляват най-голямата група дългосрочни бежанци в Азия и втората по големина такава група в света; като има предвид, че съседните държави, по-специално Иран и Пакистан, приемат по-голямата част от афганистанските бежанци и се нуждаят от помощ, за да се справят с предизвикателството; като има предвид, че едностранните санкции срещу Иран възпрепятстват способността му да предоставя подходящо убежище за афганистанските бежанци;
- М. като има предвид, че Афганистан има слаба, недиверсифицирана икономика, която зависи от вноса, дори за основни стоки, както и от чуждестранно финансиране; като има предвид, че вземането на властта от талибаните на 15 август прекъсна отношенията на Афганистан с някои от неговите международни донори, което изнесе допълнително на преден план неговата крехка икономика и изложи на риск множеството обществени услуги, финансирани с помощ за развитие;
- Н. като има предвид, че Афганистан е изправен пред сериозен икономически срив; като има предвид, че цените на храните и други стоки от първа необходимост са се повишили, въпреки че повечето банки остават затворени; като има предвид, че преди вземането на властта от талибаните над 30% от страната е била изправена пред остра продоволствена несигурност; сега става въпрос за над 40%: като има предвид, че през декември 2020 г. Фондът на ООН за децата, УНИЦЕФ, заяви, че от почти седемте милиона деца под 5-годишна възраст в Афганистан, приблизително 3,1 милиона са били остро недохранени;
- О. като има предвид, че донорите спряха по-голямата част от международната помощ за правителствените агенции и институции на Афганистан малко преди и след вземането на властта от талибаните; като има предвид, че Централната банка на Афганистан, която понастоящем е под контрола на талибаните, е била откъсната от международната банкова система и от достъпа до резервите на страната от чуждестранна валута; като има предвид, че според сведенията Международният валутен фонд, по искане на САЩ, е възпрепятствал Афганистан от получаване на кредити и активи, включително на стойност около 440 милиона щатски долара специални права на тираж, които банката беше отпуснала в отговор на пандемията от Covid-19; като има предвид, че предишните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, с които се налагат санкции и други ограничения на талибаните за свързани с тероризъм действия, възпрепятстват Централната банка на Афганистан да получава новата афганистанска хартиена парична единица, която се отпечатва в Европа;
- П. като има предвид, че слабата инфраструктура на здравеопазването в Афганистан

- беше претоварена, когато COVID-19 помете цялата страна; като има предвид, че в повечето афганистански провинции не съществува възможност човек да си направи тест за COVID-19 и че пробите се транспортират до столицата;
- Р. като има предвид, че са докладвани многобройни случаи на унищожаване на културно наследство;
- С. като има предвид, че въпреки достигащата до обществеността информация за сексуалното насилие над деца и въпреки криминализирането през 2018 г. на изключително зловредната практика „бача бази“ (сексуална злоупотреба с деца от мъжки пол от страна на по-възрастни мъже), органите на властта не са положили много усилия да сложат край на безнаказаността и да търсят отговорност от извършителите;
- Т. като има предвид, че деца продължават да бъдат набирани за бойни действия, по-специално от въоръжени групировки и от афганистанските сили за сигурност – подкрепящи правителството милиции и местната полиция – и стават обект на множество злоупотреби, включително сексуално насилие;
- У. като има предвид, че според UNAMA Афганистан продължава да бъде „една от най-смъртоносните държави в света за децата“, като и проправителствените, и антиправителствените сили са отговорни за по над 700 жертви деца;
- Ф. като има предвид, че според УНИЦЕФ над 2 милиона момичета не ходят на училище и по данни на правителството около 7000 училища в страната нямат сграда; като има предвид, че детският труд е често срещано явление;
- Х. като има предвид, че условията са по-трудни за журналистите, медийните работници и активистите поради нарастващата несигурност и целевите убийства на активисти и журналисти; като има предвид, че правителството е внесло проект на закон за средствата за масово осведомяване, който би наложил допълнителни ограничения на правото на свобода на изразяване;
1. изразява съжаление, че събитията доведоха до пълно вземане на властта в страната от талибаните, като всичко това е свързано с положението с правата на човека; подчертава катастрофалното наследство от тази незаконна двадесетгодишна окупация и осъжда намесата на НАТО, която доведе Афганистан до сегашното положение в страната;
  2. подчертава, че кабинетът, представен от талибаните, е недемократичен и непредставителен; този кабинет не представлява политическото етническо и социално многообразие на афганистанското общество и перспективите за траен мир в Афганистан;
  3. подчертава, че афганистанците искат мир; подчертава, че един нов конституционен ред, който включва демокрация, лични свободи, свободни медии и права на жените, може да бъде само резултат от приобщаващ дебат на национално равнище без чужда намеса;
  4. изисква прекратяване на намесата и агресията, извършвани от САЩ с подкрепата

и съучастничеството на неговите съюзници, а именно НАТО, както и слагане на край на тази политика на конфронтация в международните отношения, включително прекратяването на незаконната и престъпна политика на икономически санкции и блокади срещу държави и техните народи;

5. подчертава, че устойчивото прекратяване на конфликтите в Афганистан може да бъде постигнато единствено чрез приобщаващ, справедлив, траен процес на мир и помирение, ръководен и „притежаван“ от Афганистан, с пълноценното и смислено участие на всички афганистанци, по-специално жените, лицата, принадлежащи към етнически и религиозни общности, целия спектър на гражданското общество и всички страни в конфликта; признава ролята и усилията на ООН и на регионалните партньори за даването на възможност за приобщаващ процес на мир и помирение в Афганистан; призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят този процес;
6. осъжда дългата история на провалили се и незаконни военни интервенции на САЩ/НАТО, довели до толкова много смърт, разруха, дестабилизация и разселване, по-специално в Западна Азия и Северна Африка, като този процес води често до даване на власт в ръцете на екстремистки сили; призовава за разпускане на НАТО и за намаляване на военнопromишления комплекс, за насърчаване на дипломатическите отношения с трети държави на основата на взаимното уважение, фактите и международното право;
7. изразява съжаление, че 21 държави от ЕС са членки на НАТО; подчертава необходимостта от разпускане на НАТО и вместо това от провеждане на невоенни политики, които зачитат принципа на суверенитета на държавите, залегнал в Устава на Организацията на обединените нации, и насърчават устойчивото икономическо и социално развитие, зачитането на правата на човека, диалога и сътрудничеството;
8. изразява загриженост във връзка с положението на журналистите и съобщава за задържането на журналисти в Афганистан и използването на насилие срещу тях; припомня обещанията на талибаните да позволят на независимите медии в Афганистан да продължат да работят свободно и безопасно; настоятелно призовава талибаните да изпълнят тези обещания, да спрат побоите и задържането на репортерите, които вършат работата си, и да позволят на медиите да работят свободно, без страх от репресии;
9. приветства решението на МНС да упълномощи прокурора на МНС Фату Бенсуда да започне разследване на предполагаемите престъпления, извършени на територията на Афганистан от 1 май 2003 г. насам; осъжда заплахите от страна на САЩ към онези, които сътрудничат на разследванията на МНС; в този контекст осъжда решението на съдиите от МНС, с което се отхвърля искането на прокурора за започване на разследване на военни престъпления и нарушения на правата на човека, извършени в Афганистан, като се твърди, че липсва пълно сътрудничество на държавно ниво и има бюджетни ограничения; изразява съжаление, че това решение може да отслаби допълнително доверието в него;
10. настоятелно призовава талибаните да се въздържат от разрушаване на места от

културното наследство, които имат дълбоко въздействие върху афганистанската култура и нейното мултиетническо общество;

11. счита, че под егидата на ООН следва да се проведе независимо разследване, включително на извънсъдебните екзекуции с дроне, за да се сложи край на културата на безнаказаност, което е ключов елемент за процеса на стабилизиране в Афганистан и за създаване на обществено доверие;
12. призовава за разследване на корупцията, изпирането на пари, военните престъпления и престъпленията срещу човечеството от страна на членовете на НАТО, плюс Австралия, и от институциите, които извършиха и затвърдиха незаконното нахлуване и окупация на Афганистан; настоява, че те трябва да бъдат обект на адекватно и ефективно разследване от независим орган и, когато е целесъобразно, да бъдат наказателно преследвани; изисква всички виновни лица да бъдат подведени под отговорност, включително всички онези в пряката и непряката верига на управление, например висшите служители и министрите, отговарящи за въоръжените сили;
13. призовава за всеобхватно разследване на военните престъпления от страна на афганистанската армия, обучена и подкрепяна от НАТО, както и от страна на талибаните;
14. призовава ЕС и държавите – членки на ЕС, да прекратят политиките на военна интервенция, чуждестранна намеса и промяна на режима и вместо това да се ангажират с трети държави в дух на взаимно уважение и зачитане на международното право;
15. припомнят ролята на САЩ и на техните съюзници за създаването, насърчаването и подпомагането на групи, които са известни с терористичните си действия, включително в Афганистан, и циничната мантра на т.нар. „война срещу тероризма“ с цел оправдаване и изпълнение на тяхната стратегия на господство;
16. обръща внимание на факта, че афганистанският народ, както всеки народ, решава проблемите си без външна намеса и избира своя път на развитие, и че Афганистан не следва да се използва за насърчаване на нестабилността в региона на Централна Азия;
17. категорично отхвърля идеите, представени за първи път от върховния представител Джоузеф Борел, за разработване на допълнителни военни способности на ЕС за военни интервенции; подчертава, че по-нататъшното милитаризиране на външната политика на ЕС е точно погрешната поука, която може да се извлече от провалилата се политика в Афганистан;
18. изразява дълбока загриженост във връзка с многобройните съобщения за нарушения и злоупотреби с правата на човека и нарушения на международното право в страната;
19. осъжда сериозното накърняване на правата на жените в Афганистан; възхищава се на безстрашието на жените и изразява солидарност с жените, които публично искат достъп до образование, право на връщане на работа и роля в управлението

на страната;

20. подчертава, че подходящите органи могат да играят важна и полезна роля, като изтъкват нарушенията на международното хуманитарно право и нарушенията и погизването на правата на човека в Афганистан, като по този начин допринасят за защитата на народа на Афганистан; призовава за международен механизъм за наблюдение и отчетност с цел справяне с продължаващите злоупотреби;
21. настоятелно призовава ЕС да предоставя на афганистанския народ хуманитарна помощ с оглед както на хуманитарните, така и на икономическите трудности, кризата с COVID-19, приближаващата зима в допълнение към вече суровата бедност, продоволствената несигурност и уязвимостта по отношение на климата в една и без това хрупка икономическа и социална система;
22. подчертава, че ЕС трябва да изпълнява своите ангажименти за действия в областта на климата, като обръща особено внимание на принципите на справедливостта в областта на климата и на дълга в областта на климата;
23. приветства факта, че ООН се заема с координирането и изпълнението на усилията в областта на хуманитарната помощ и развитието съвместно с НПО; призовава талибаните и всички други заинтересовани страни да осигуряват пълен, безопасен и безпрепятствен достъп за Организацията на обединените нации, за нейните специализирани агенции и партньори по изпълнението, както и за всички хуманитарни участници, участващи в дейности за хуманитарна помощ, и да гарантират, че хуманитарната помощ достига до всички нуждаещи се;
24. призовава за прекратяване на все по-честото използване на едностранни принудителни мерки срещу държави, тъй като те имат най-тежки последици за най-уязвимите в обществото и са пагубни за човешките права на населението като цяло;
25. призовава ЕС да предоставя хуманитарна помощ на основните държави, приемащи бежанци от Афганистан, и подчертава, че всички страни трябва да спазват своите задължения съгласно международното хуманитарно право при всички обстоятелства, включително тези, свързани със защитата на цивилното население;
26. подчертава, че ЕС и неговите държави членки имат задължението да подкрепят и защитават афганистанците, бягащи от талибаните; подчертава, че ЕС и неговите държави членки следва да приемат всички афганистанци, които са работили за НПО, държави членки и международни организации, както и тези, чиито права и живот са изложени на риск с талибаните, като бежанци, и да им предоставят предсказуем и сигурен статут при пристигането им;
27. призовава държавите – членки на ЕС, да предоставят хуманитарни визи на лицата, изложени на риск, в сътрудничество с Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН), за да се даде възможност за безопасно пътуване и други безопасни маршрути за афганистанските бежанци и да се даде възможност за ускорено събиране на семейството; подчертава необходимостта държавите – членки на ЕС, да направят незабавна и задълбочена подготовка за посрещане на

тези, които се очаква да пристигнат в непосредствено и по-далечно бъдеще, в съответствие с международното право;

28. призовава държавите – членки на ЕС, да се споразумеят за европейски механизъм за справедливо, пропорционално и задължително разпределение, с което да се сложи край на принципа на отговорност на първата държава членка на влизане;
29. призовава за засилване на презаселването на уязвими афганистански бежанци, които се намират в съседни държави; настоява държавите – членки на ЕС, да поемат ангажимент за допълнителни места за презаселване за афганистанци от трети държави на първо пристигане и транзитно преминаване в брой, съответстващ на мащаба на кризата, и в съответствие с предишните схеми за спешно презаселване; отбелязва, че тези ангажименти за презаселване не следва да заменят – а трябва да бъдат в допълнение към – подкрепата за други текущи кризи и ситуации на разселване в съответствие с определените от ВКБООН приоритетни ситуации; призовава държавите – членки на ЕС, да спрат принудителното връщане на афганистанци в трети държави, включително призовава Гърция да преразгледа своето законодателство, според което Турция е сигурна трета държава за афганистански лица, търсещи убежище, и успоредно с това да гарантира преместването на афганистанци от Гърция в други държави – членки на ЕС;
30. призовава държавите – членки на ЕС, да спрат практиката на депортиране към Афганистан и да преразгледат всички случаи на отхвърляне на молби за убежище, засягащи афганистанците, и да им предоставят постоянен или временен правен статут в съответствие с националното право и правото на ЕС; изисква да се улесни и ускори събирането на семействата на афганистанци с роднини, които вече са в европейски държави;
31. подчертава необходимостта да се гарантира, че на всички афганистанци, пристигащи незаконно в държави – членки на ЕС, се разрешава достъп до молба за убежище, както е предвидено в правото на ЕС, и да кандидатстват за събиране на семейството, ако имат роднини в друга държава – членка на ЕС; призовава държавите – членки на ЕС, да покажат подкрепа в Съвета за прилагането на Директива 2001/55/ЕО за временната закрила;
32. призовава Европейската комисия да направи спешно предложение до Съвета за позоваване и прилагане на Директивата за временна закрила 2001/55/ЕО, която би предоставила незабавна и временна закрила на афганистанските бежанци, пристигащи в която и да е държава – членка на ЕС;
33. подчертава необходимостта от приобщаващо регионално сътрудничество за насърчаване на дълготраен мир, стабилност и сигурност в целия регион; застъпва се за нов подход към положението в Афганистан и съседните му държави, който да бъде под формата на многостранен форум за диалог и преговори между заинтересованите държави и региони, с оглед на поемането на ангажименти в областта на политиката, сигурността, социалните, икономическите и екологичните въпроси и въпросите, свързани с правата на човека; подчертава, че такъв форум би могъл да означава нов и конструктивен подход на ангажираност,

самоопределение и отговорност на държавите спрямо техните граждани, както и една спрямо друга; подчертава, че този форум следва да бъде стартиран в сътрудничество с Организацията за ислямско сътрудничество и ООН;

34. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, правителствата и парламентите на държавите членки, правителството и парламента на Афганистан, Съвета на Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, ООН и НАТО.